

ШЫН

Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязының

Тыва область болгаш Кызыл хоорай комитеттериниң,

гажылчы чоннар депутаттарының область Советиниң органы

1925 Чыдаа

Улуккелтигин

1954

ИЮЛЬ

10

СУББОТА

№ 137 (3074)

ӨРТӨӨ 20 КОП.

БӨГҮНГҮ СОЛУНДА:

«Улустар аразына тайбыңы быжыглаары дээш» делегейниң Сталинчы шаңналын польша чогаалчы Леон Кручковскийге тывысканы (1 арын).
УЛУГ АМЫДЫРАЛДЫҢ ЭЖИИНДЕ (1 арын).
БҮГҮ ЭВИЛЕЛДИҢ КӨДЭЭ АЖЫЛ-АГЫЙ ДЕЛГЕЛГЕЗИНДЕ (1 арын).
И. Базыр.—Организаствы болгаш

кнжизидикчи ажал кошкак (2 арын).
СОВЕТ ТУРГУЗУМ (2 арын).
БҮГҮ-ЭВИЛЕЛДИҢ КӨДЭЭ АЖЫЛ-АГЫЙ ДЕЛГЕЛГЕЗИНДЕ (2 арын).
А. Григорьев.—Школа септелгезинде ажал эки организаствынган (3 арын).
К. Иванов.—ФЕЛЬЕТОН (3 арын).

А. Соловьева.—Шылгарангай чех чогаалчы (3 арын).
Чжоу Эн-лай биле Хо Ши Минниң аразында болган чугаалажышкыннар дугайында (4 арын).
Вьетнамда ийи командалардың төлээлекчилериниң чугаалажышкыннары (4 арын).
Францияның социалистг партиязының съездизи (4 арын).

Профэвилелдер организацияларының ажилын бедик деңгелче

Совет профэвилелдер — коммунизмиң школары, массаларның дайынчы организациялары болур. Күрүне, ажал-агый болгаш культура тургузушкунуңа олар канчаар-даа аажок улук рольдуг болуп келген. ССРЭ-ниң профессионал эвилелдериниң бо чылдың июльда болуп эрткен XI съездизиниң шийтири, СЭКП ТК-ның болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң съездине чедирген байыры, база съездизиниң аңаа харыны байыры—ол төөгүлүг документилер болза, бистин совет профэвилелдериниң ажил-чорудуулазының дайынчы программасы болган. Профэвилел организациялары амгы үеде боттарының ажилын амыдыралчы сорулгаларже улам чоокшулап турарлар. Ол дугайын бистин Тыва областың чамдык эки ажалдыг профэвилел организацияларының дуржулгазы база-ла бадтыкп турар.

Кызылдың харылзаа конторазында профэвилел комитеди харылзаачылар ортузунга социалистг чарышты организаствар талазы-биле ында партия организастваның идегедиг дузалакчызы болу берген. Ында көскү агитацияны эки организастван. Профэвилел организастваның парторганизация-биле кады социалистг хүлээлгелерниң күсүлдизин хынаарына активти кириштирил, оң түнелени комитеттиң туралына чугаалажып турар. Чарышты муракчыларын үргүчү демдегеп, шаңналдарга кирип, хүндүлел самбыразында илередип келген. Цехтер аразында шилчир Кызыл тукту тургускан.

Бүдүрүлгө планнарың долдур болгаш ажал күсүлдеринче, социалистг экономиканың курлавырларың эң долу ажалларынче ажалчы чоннарың идеяниң болгаш энергиязы шак ыңчаар угландырбышаан, үлетпүргө, транспортка, машина-трактор станцияларынга, совхозтарга болгаш колхозтарга социалистг чарышты доктаамал организаствары профэвилелдер организацияларының эң-не чугула сорулгазы. Олар күш-ажылдың бүдүрүчүлүүн бедик болгаш техниканы эң эки ажаллар дээш, продукцияның бот-үнезин чингедир база шынарын бедилер дээш бүгү улустуң шимчээшкинин үргүчү баштаар, үлетпүр болгаш көдээ ажал-агый бүдүрүлгезиниң муракчыларының дуржулгазын бүгү-ле хемчеглер-биле ледирер болгаш непередилер, жожудат турарларын муракчыларын деңгелде чедирер дээш дузалаар, күш-ажыл чурумун бүгү ажал-ишчилер эки сагаан турарына сагыш салыр ужурулг.

Социалистг чарыш—чогаалдык болгаш дриг ажал болур. Ону өзү барымдалаап көөр чорукту болдурбас. Ындыг турбуже Бин-Хем райулетпур комбинатында социалистг чарыштың удуртулгазы деңгел кошкан. Ында профэвилел организациязының даргазы эш Колин комбинатка муракчыларын дуржулгазын непередил, социалистг хүлээлгелерниң күсүлдизин контрольдаар болгаш организаствар талазы-биле чуну-даа кылбайн турар. Ажалчыларның коммунистг кнжизидилгезиниң школары болур бүдүрүлгениң чөвүлел хуралдарын чылдырары ында шуут уттуңган. Комбинаттың чарык чылда бүдүрүлгө планы ыракта-ла чедер күсетимези. Ынчаарга районун профэвилел комитеди ол бүдүрүлгениң жожудат турарының чылдагааның бичин-даа сонургуваан.

Кызылдың ышк заводу жожудангай ажалдап турар бүдүрүлгелерниң бирээзи. Ында профэвилел комитеди (даргазы эш Попов) күш-ажылдың организастваның экижидерине кнжээнгей салбаан. Заводта күш-ажылдың үчүдү багай тургустунган, Социалистг чарышты чүгө хүлээлгелер алары-биле кызыл-гаарлааш, а оң күсүлдизин дээш

СЭКП Тыва обкомунуң үшкү пленуму

Июль 6-да СЭКП-ниң Тыва обкомунуң үшкү пленуму болган. СЭКП Төп Комитетиниң июль Пленумунуң түнелдериниң болгаш бедик дүжүтү өстүрер, мал чейиң белеткээр болгаш 1954 чылда көдээ ажал-агый продуктуларын белеткээр планын күсүлдерин хандылар талазы-биле областың партия организа-

бодунуң шуугуму-биле хүн-бүрү организаствы ажалды чорударын сонургуваан.

Ынчаарга областың профэвилелдер чөвүлели, оң президиуму райулетпур комбинаттарында болгаш Кызылдың бүдүрүлгелеринде, совет албан черлеринде профэвилел организацияларының ажалы-биле эки таныш эвес, оларның негелде-хергелдерин-даа билбес. Профэвилелдериниң эвилелдер аразының үшкү область конференциязын шийтириң чер-черде күсүлдизиниң контролю чорутуңмай турар. Ажалдык шак ындыг эрги, бюрократсыг стилиден областың профэвилелдер чөвүлелиниң ам-даа адырып чадап турарына моон сонгаар канчап-даа эптежир аргажок.

Профэвилелдер организацияларының бүгү ажал-чорудуулазы массаларны бүзүредириниң методунга үндэзилээш тургустунар ужурулг. Кол кичээнгени бот-шүгүмчүлелди болгаш ылангыя ааданан өрү шүгүмчүлелди калбаа-биле непередиринче, ажалчы чоннарың хергелдерин болгаш негелдерин динчаныры-биле көөрүнчө угландырар херек. Күш-ажылдың шың организастваны, оң айыл чок чоруну хандылары болгаш ажал төлөвирин шың чорудары дээш контролюду кылды профэвилелдер организацияларының кичээнгенин төвүде тур ужурулг.

Областың профэвилел организацияларының бо чылын болуп эрткелден конференциялары ажалды экижидеринче угланган чугула шийтирлерин үндүрүлгөн. Ол бүгү болгаш еске-даа шийтирлериниң база айтышкыннарының күсүлдизинге хыналда, боттуг организастваны ажалчы күштерин шийтирликти-биле мөннээри чугула.

Туран МТС-тиң ажалчы комитеди (даргазы эш Селых) бодунуң (р-ганизас-массалыг ажалын элээн экижиткен. Ынчалза-даа областың көдээ черлеринде профэвилел ажалды дыка кулап деңгелди болбушаан турар. Школаларда, колхозларда, МТС-терде, культура албан черлеринде ажалдап турар профэвилел кижигинери көдээ суур бүзүрүлгө бар. Ынчалза-даа олар эвээш болуп, кайы бир чангыс организаствыда каттыжып турарлар. Херек кырында оларның-биле кым-даа ажалдавайн турар фактылар хөй. Профэвилел райкомнары профэвилел кижигинери эвээш болуп турар колхозчу суурларга эвилелдер аразының профэвилелдер тургузуу, оларны хүн-бүрү удуртуп, организаствы талазы-биле быжыглаар хемчеглерин алары чугула. Профэвилел организацияларының хүрээленин доктаамал өстүрер херек.

Бистин чуртувустуң көдээ ажал-агыйның күштүг көдүрүлүшкүнүңүң сорулгазы—профэвилелдериниң хан-дамьырында тудуш херээ болур. Бүгү көдээ ажал-агый культу-раларының дүжүттүүн бедилери, инитиниң мал ажалын улам ынай көдүрери болза, көдээниң социалистг чарыжының кол лозунгузу болу берген. Дүжүт ажаап алышкынны болгаш көдээ ажал-агый продуктуларын белеткээрни үлегерлиг эрттирерине профэвилелдер организацияларының калбак активиниң күжүн мобилизаствары СЭКП ТК-ның июль Пленуму база негези. Маңаа көдээниң профэвилел организацияларының баш бурунгаар организаствы ажалы негетиниң турар. Оң-биле кады культура-чырыдышкын, күш-культура ажалдарын массалыг болдурарын профэвилелдер организациялары чедип алыр херек.

Бистин профэвилел организацияларының Коммунистг партиязының шыңы дузалакчылары болурун чаа-чаа чеднишкннер-биле бүзүредир-лер.

Илеткелдин талазы-биле 16 кнжи санал берген.
Чугаалашкан айтырының талазы-биле пленум делгеренгей доктаалды хүлээп алган.

„Улустар аразына тайбыңы быжыглаары дээш“ делегейниң Сталинчы шаңналын польша чогаалчы Леон Кручковскийге тывысканы

Июль 5-те Кремльдин Свердловский залына «Улустар аразына тайбыңы быжыглаары дээш» делегейниң Сталинчы шаңналын польша чогаалчы Леон Кручковскийге тывысканы. Шаңналдың байырлыг тыпысышкыннага найысладдың хөй-ниги организастваларының төлээлекчилери, Москваның фабрикаларының болгаш заводтарының ажалчынары, эртемниң, литератураның болгаш уран-чүүлдүг ажалдакчылары олурушканыр.
«Улустар аразына тайбыңы быжыглаары дээш» делегейниң Сталинчы шаңналын талазы-биле комитеттиң кижигинү чогаалчы И. Г. Эренбург Леон Кручковскийге дипломну болгаш алдын медальды тыпысшышаан, оң хүндүлүг шаңна-л-биле шаңнатканына изин-биле байыр чедирген.
Тайбың камгалалының совет комитетиниң даргазының орадакчызы кнжоржисебру С. А. Герасимов, ССРЭ-ниң совет чогаалчылар Эвилелиниң баштаар чериниң секретары К. М. Симонов, совет херээженнериниң антифашистг комитетиниң төлээлекчизи З. П. Троицкая болгаш театр ажалдакчызы Ю. А. Завадский олар байыр чедирип чүве чугаалааннар.
Оң соонда Леон Кручковский хары сөс алган.
Оң чугаалааны болза:—Амгы үениң чогаалчызына болгаш хөй-ниги ажалдакчызына эң-не өөрүшкүлүг болушкун болур улуг шаңнал мээң үлүмге таварышкан.

УЛУГ АМЫДЫРАЛДЫҢ ЭЖИИНДЕ Москваның ортумак школаларының медаль алганының болгаш доозукчуларының Кремльге болган кезээрлери

Июль 5-те Кызыл шөл аныяксы берген көстүп турган. Найысладдың ортумак школаларының медаль алганының болгаш доозукчуларының кезээниңче чүс-чүс оолдар болгаш кыстар баары-биле Кремльче чоруп турганнар.
Кезээниң чеди шакта Кремльдиң Улуг Ордузунга чоокта чаа-ла школачылар турганнар болгаш башкылар, партия, комсомол ажалдакчылары чыгылганнар.

РСФСР-ниң Чырыдышкын министр А. И. Каиров, РСФСР-ниң школаларының алдарлыг башкызы З. К. Краснова олар аныяктарга чагыч чугаалар кылган. Комсомолчуларның болгаш аныяктарның мурундан ВЛКСМ ТК-ның секретары З. П. Туманова чүве чугаалаан.
Москваның школалар доозукчулары, алдын медальдар-биле шаңнатканыр Юлия Шеглова болгаш Олег Храпченко олар чүве чугаалааннар. Юлия Шеглованың чугаалааны: бо хүн болза, биске көдээ утундурбас артып калыр. Бистер чырыткылыг улуг амыдыралдык эжинде бис. Аңаа чедер кылдыр бисти совет школа белеткээр. Ол биске билгелерни берген, кижилерни болгаш оларның күш-

ажылын хүндүлээр чорукка бисти өөртөкөн, найысладдыг коллектив кылдыр каттыштырган. Бистер школалардан чоруп тура хамыкты мурунай төрөөн Коммунистг партияга болгаш Совет чазакка өөрүп четиргеннисти илередиң тур бис.
Олег Храпченко өнүктүрерниң сетки сагышын илереткен. Ол мынча деп чугаалаан:
—Коммунизмниң өзүлүг тургузукчулары болурувусту, күштүг, эредилдим, үлегерлиг болгаш күш-ажылга ынак болурувусту тангыраглап тур бис. Төрүүнү чурттуң сагыш салышкыннага хөй-хөй дапкыр шыныктырар бис.
Кремль Ордузунуң бүгү залдарына аныяктар дыка үр хөглешкенер. Кезээниң киржикчилеринге уран-чүүл мастерлериниң улуг концертин көргүскөн.

Июльдүң хүнүнге чайыныяңан Кремльдиң аллеялары болгаш шөлдер июль 6-да найысладдың ортумак школаларын доозуп үнген оолдар болгаш кыстар-биле долдунган турган. Каткы-хөглер, келер өөредилгезиниң болгаш ажалының дугайында чугаалар дыңдалып турган.
ССРЭ-ниң хереглекчилер кооперациязының съездизи доозулган
Июль 5-те ССРЭ-ниң хереглекчилер кооперациязының төлээлекчилериниң IV съездизиниң сөөлгү хуралы болган.
Съезд болза, Центросоюзтуң баштаар чериниң аныяк колдуунда хүлээп алган болгаш ревизия комиссиязының отчөдун бадьлаан.
Сөөлгү хуралга Центросоюзтуң Чөвүлелиниң, баштаар чериниң

«Улустар аразына тайбыңы быжыглаары дээш» делегейниң Сталинчы шаңналын лауреады атты менээ тывысканын улам эки болгаш шуут шыныгар төлөдө, бодунуң күжүм-биле болгаш аргаларым-биле бүгү-ле чүвени кылдырмын силер олуржуп турунарда, улуг совет улустуң төлээлекчилери олуржуп турунда бо улуг шаңналды ап тура тангыраглаармын бөгүн менээ чөпшээрер көрүңер, эргим өнүктүңер.

Леон Кручковский делегейниң бүгү улустарының аразында найыралга алдар болдурган йөрээлдерин салган.

(СЭТА).

Кезээниң 7 шакта Кремльдиң Улуг Ордузунга Москва школаларын доозуп үнген медальдыларын хуралды болган.
РСФСР-ниң Чырыдышкын министриниң орадакчызы П. В. Зимин, РСФСР-ниң школаларының алдарлыг башкызы А. Е. Лысаква, ВЛКСМ-ниң Москва хоорай комитетиниң секретары Г. Я. Тимофеева олар өөредилге чылынын доозулганы-биле холбаштыр хуралдыг киржикчилеринге байыр чедиргенер болгаш оларның моон сонгааргы амыдыралына, өөредилгезинге болгаш ажалына чеднишкннерлиг болурун күзээрлер.

Доозуп үнүкчүлериниң мурундан алдын медальдар-биле шаңнатканыр Юрий Кривоносос, Эмма Федосеева болгаш Борис Шалунов олар чүве чугаалааннар. Коммунизмниң келер үеде тургузукчулары—өзүп олулар аныяк салгакчылар дугайында сагыш салышкын дээш Коммунистг партияга болгаш Совет чазакка өөрүп четиргенни олар сеткил-сагыжының ханызындан илереткенер.
Кезээниң киржикчилеринге концерт көргүскөн.

(СЭТА).

Хову бригадаларында С. Норбу 35 гектар, О. Кажыкпан 30 гектар, С. Даажымба 50 гектар, Байлаң 60 гектар, Соскур-оол 50 гектар кызыл-тастың ийги суггарылгазын дооскаш, ам үшкү суггарылгазын кирген. Чогуур үелерде суггарынган тараалар бедик үнген болгаш оларның бажы чемгир, чаагай болуп турар.

Хову бригадаларында С. Норбу 35 гектар, О. Кажыкпан 30 гектар, С. Даажымба 50 гектар, Байлаң 60 гектар, Соскур-оол 50 гектар кызыл-тастың ийги суггарылгазын дооскаш, ам үшкү суггарылгазын кирген. Чогуур үелерде суггарынган тараалар бедик үнген болгаш оларның бажы чемгир, чаагай болуп турар.

(СЭТА).

БҮГҮ-ЭВИЛЕЛДИҢ КӨДЭЭ АЖЫЛ-АГЫЙ ДЕЛГЕЛГЕЗИНДЕ

Картофель болгаш ногаа павильону

аргазының техниказы-биле тодаргай таныштырар, ол депшилгелиг агротехниктиң арганың артык күштүг чүүлдериниң дугайын чугаалап турар. Картофельдиң олуртулгазын, болбаазырадылгазын, ажаап алышкыннын бүрүнү-биле механизастаан Липецк областың «Полибно» совхозунуң стэндасы павильон-биле кожа туруп турар. Совхозта картофель 236 гектар шөлде, картофельдин дүжүдү сөөлгү ийи чылдын дургузунда ортумаа-биле 178 центнер болган.
Москва чоогунуң муракчы картофель ажалдакчылары — Коломенск районда Кызыл Армия аттыг колхозтуң звено удуртукчузу, Социалистг Күш-ажылдык Маадыры В. И. Дианова, Можайскиниң «Майское утро» колхозунуң звено удуртукчузу Е. Н. Авсеевич олар гектардан-на 300—350 центнер бедик дүжүттүң чедип алганнар. Калуга областың Перемышль районунуң Фрунзе аттыг көдээ ажал-агый артелиниң бригадирини Н. П. Лысова 10 гектардан ортумаа-биле 420 центнер клубеньнерни ажаап алган. Павильонда делгеп көргүскөн материалдар оларның ажалдап турары агротехниктиң аргалары-биле тодаргай таныштырар.

Механизастаашкынны билдилг ажалдарының ачызы-биле күш-ажылдың бүдүрүчүлүү кайы хире өзүп турарын, Москва областың «Большевик» совхозунуң чижээндө көрүп болур. Ол ажал-агыйда ногаа ажалында ажалдап турар ажалчы бүрүзү ортумаа-биле 823 центнер ногааларын өстүргөн. Москва

областың Орехово-Зуево районунуң «Социализмниң өзүмнери» колхозка помидорларын анаа олуртуп тарып турар үеде бир гектарын болбаазырадырына 52 кнжи-хүн чарыгдатып турган болза, дөрбелчин-ханакаракталчак олуртулга үезинде ийи каттап эвээш кнжи-хүннү чарыгдатынган. Шак ындыг кайгамчык чаагай чижектерин еске-даа дыка хөй культу-раларының талазы-биле көргүскөн.

Ногаалар рассадаларын тоф-йридилгил саважыгаштарга өстүрериң база оларны белеткээрни механизастаар аргалары көргүзеринче улуг кичээнгей салдынган. В. С. Мартчының төлөвизиниң станок бир хүн иштинде парниктерниң бодуңга 45 муң чедир ындыг саважыгаштарны кылар арганы берип турар.

Москва чоогунуң Ухтомск районунуң Ворошилов аттыг колхозу эрте быжар ногааларын ажалч хөзүңгө өстүрер талазы-биле алдаржып турар. Ол колхозтуң стэндасы ногаа ажалдакчыларына улуг сонургалды көргүзөр.

Хоорайларны болгаш үлетпүр төптөрин долгандыр теплицаларын болгаш парниктерин калбак хемчээлге тудуп турар. Колхозтар болгаш совхозтар оларның одаашкыннага үлетпүр бүдүрүлгелерин чылынын артыңчыларын ажалдап эгелей бергенер. Ажалдап калпак чылынын ажалчыларының эгелекчилериниң бирээзи болза, Москваның нефть болбаазырадыр заводунуң директору Д. В. Иванюков болгаш Ухтомск

Областың ховуларында

ТАРЛАГ. (Телефон-биле). Бин-Хем районда Ленин аттыг көдээ ажал-агый артелиниң кижигинери сизен белеткээриниң ажалыңың июль 2-де 40 кнжи 2 бригада болуп, организаствыг кирген. Ол бригадаларда атыткы сизен кезер 9 машиналарын болгаш 10 дурбааштарын быжыглаан. Сизениң үнүжүн көрүп тургаш, чоокку үеде бир тракторну база киирер деп турар. Кезилде бригадалары баштайгы үш хонукта 27 гектарның сизени кестирип, кургаткан.

Партия, комсомол организацияларының агитаторлары беседа болгаш солун номчулаларын доктаамал чорудуп, хан солуннарын, агиттууду-тарын болгаш көргүзүп самбыраларын организастван. База тус-тус кнжилериниң аразына социалистг чарышты калбартып, муракчыларын дуржулгазын непередилер талазы-биле ажалдарын күштелдирген.

Кызыл районунуң «Баян-Хем» колхозу 75 гектар сугаттың черде сизген кезилдизинче кирген. Сизен шөлүдө 27 колхозчулар атыткы сизен кестирер 3 машиназы, 2 дурбааш-биле болгаш 10 агт-биле ажалдап турар. Олар июль 6-га чедир 26 гектар чериниң сизени кеспинаан, бир сараатты тургускан.

Машиинтер Дамбаа, Комбу олар хүнде 3 гектар чериниң сизени кезер тургаш, 4 гектар черин кестирип, бөлүктүлөр Салчак, Биче-оол сизен бөлөр дурбааш-биле хүнде 6 гектар чериниң сизени бөлөр нормалыг тургаш, 6,5 гектар чериниң сизени бөлүп турар. Колхоз чызын 13 гектар сизен кезер чаа черин дажы, ыяжын аштап арыглаан, ам оң сизени кезип, ажаап алыр.

Сизен ажаап алышкыннада ажалдап турар колхозчуларын ортузунда агитас-массалыг ажал калбарган, агитаторлар агиттууду үндүрүп турар.

Сүт-Хөл районунуң «Сталинчы орук» колхозунуң суггарыкчылары боттарына онаашкан тарааларын ийги суггарылгазын дооскаш, Олар сүт барбас десиктелчек чамдык черлерин хандыр казып, арыктарны кылгаш, ону дамчытыр тараа шөлүңчө сугну дескизи-биле бадырып турган.

Хову бригадаларында С. Норбу 35 гектар, О. Кажыкпан 30 гектар, С. Даажымба 50 гектар, Байлаң 60 гектар, Соскур-оол 50 гектар кызыл-тастың ийги суггарылгазын дооскаш, ам үшкү суггарылгазын кирген. Чогуур үелерде суггарынган тараалар бедик үнген болгаш оларның бажы чемгир, чаагай болуп турар.

(СЭТА).

(СЭТА).

Организацыг болгаш кижизидикчи ажил кошкан

Чоокта чаа СЭКП Чаа-Хөл райкомунун пленуму районда «Тилелге» колхозтуң тудуг бригадазын ажилына партиязы удуртулганың байдалының дугайында колхозтуң партия организациязының секретары эш Сарыг-оолдуң илеткелин чугаалашкан.

Тудуг бригадазынча организацык болгаш кижизидикчи ажилды ол парторганизация дыка кошкатканын пленумуң киржикчилери шүгүмчүлгөн. Бригадада 20 коммунистер ажилдап турар. Оларның авиардык ролон бедитпези. Ылангыя коммунист эш Девилдей багай ажилдап, амгы үеде чүгле 3 күшүнүн ажилдап алган болуп турар.

Тудугжулар ортузунга масса-политиктиг ажилды болгаш социалистик чарышты организацстаар талазы-биле ында партия бөлүк (организацык эш Сандакпаа) багай ажилдаан. Ынчаарга партия организациязы колхоз бүдүрүлгезинге партбөлүктүң организацык ролон, аяда дайнып ажилдаарын үнелеп көрбөз, ооң ажилына практиктик дуза көргүсөз, харын партбөлүктүң организацык СЭКП райкомунун тудуунче чорудупкан бол-

ган. Тудуг бригадазынч өске-даа киржикчилери доктаамал эвес ажилдап турар. Бригадага агитация ажилы кошкан чоруп келген.

Мындыг четпестерин түнелгенде, бригада бо чылын чуртталганын 19 бажыңарын тудар тургаш, чүгле 5 бажыңарны шала туткан. Өске тудугларның темпизин оон-даа оожум чоруп келген.

Колхоз тудуунга МТС база четпес дузалажып турарын пленум демделгэн. Районуң көдээ болгаш колхозтар тудуунуң кылдызынч эргелекчизи эш Аифилтовтуң боттуг удуртулгасы ол бригадага билдинмейн турар.

Пленум од мышкаш өске-даа колхозтарда тудуг ажилының темпизин дыка оожум чоруп турарын маңаа холбаштырып демделгэн. Ылангыя Сталин аттыг колхозта пилорама дыка үр үениң дургузунда ажилдалче кирбейн чыдар.

Ол илерээн четпестерин узуткаары, бүгү колхозтарның тудуг бригадаларына партиязы удуртулганын экижидери сонгаарлатынмас сорулга болур.

И. БАЗЫР.

Хана солунун колхозчу бүдүрүлгезе угландыраар

Тес-Хем районун Ленин аттыг колхозта «Искра» деп хана солуну бар. Ону ай санында 2 катап үндүрер партия эге организациязы шиттирилээн турган. Ол херек кырында ынчаар боттанмай турар.

Бо чылдың эгезинден бээр ол хана солун байыр хүнерин барымдаалап чүгле 7 удаа шынар чок, колхозчу амьдыралдан хоорук байдалды үнгөн. Хана солунга үнүп турар материалдарын колхоз бүдүрүлгези-биле холбаштыралып, мурнакчы колхозчуларын дуржулганын үргүлчү илередири, күш-ажылдың чурумун үрээр фактыларга удур шиттирлэп демисежирин ол хана солунунуң номчукчулары күзеп турар.

Хана солунун редактору колхозчу массалар-биле хүн-бүрү харылзаалык болуп ужурул. Ынчаарга ол хана солунун редактору колхозчуларга билдинмейн турар. Бо чылдың баштайгы дугаарларын район төвүндө келтирэн сургакчылар, колхозчулар Артына, Дарга олар үндүргүлээн. Колхозтуң хүндүлдү болгаш көргүзүп самбыралары шуут үнмөстү. Хана солунун үндүрүлгезин шак ынчаар өзү барымдаалап, чыгаарлаашкынга кириер чорукту, көскү агитацияның ролон үнелөөс чорукту колхозтуң партия организациязы болдурус ажурлау.

С. СЫРАТ-ООЛ.

Кур болгаш куруккан чер аңдарылгазы

Бин-Хем районун «Искра» колхозунда кур болгаш куруккан черлер эвээш эвес. Ол черлер чөп ажылгалга кирген тудум-на хэй үнүш-дүжүттү бээр. Колхоз көдээ ажыл-агыйның кайгамчык чаа техниказы-биле хандырттыган.

МТС-тиң трактор бригадазы биле колхозтуң хову бригадазынч кады ажылдажылгазы чөп организацта-тынган, ынчангаш 1300 гектар чайгы, оң иштинде 500 гектар кур болгаш куруккан чер аңдарылгазы ажылдап кылдынган. Оон аңдаа эң эки 900 гектар күсүк чер аңдарылгазы чогуур хуусаада чорутунган турар. Ону чедип алырынч

аргалары бар. Колхоз эң кири кур болгаш куруккан черлерин шиттээди, сугаттыг черниң шөлүн калбартып, агротехниктиг хемчеглерин эки ажылгап тургаш, бүгү тараа культуураларының дүжүттүн 20 хуудан эвээш эвес көвүдөдир. Колхозтуң тарылга шөлү 1955 чылда бо чылдыңында бүдүн чартык катап хөй калбарар, азы 2200 гектар тараа культуураларын, оң иштинде 1500 гектар кызылтасты тараан турар.

Г. КОВАЛЕВ.

БҮГҮ-ЭВИЛЕЛДИҢ КӨДЭЭ АЖЫЛ-АГЫЙ ДЕЛГЕЛГИНДЕ

Белорус ССР-ниң павильону

Сноп болгаш веночку бедик көдүрүп алган херээжен колхозчунуң ма-га-бодуңуң алдынап каан скульптуралары-биле чагайжаан Белоруссияның павильонуң дөрт кырлыг суургазы кайы ырактан-на көстүп турар. Павильонунч архитектуразы бүгү талазы-биле шыктарангай, онза нарын хевирлер-биле тудуп тургустунган, ол чорук бажында аянык болгаш байырланчыг шинчин кирип турар. Эжинде республиканың алдынап каан сүлденин болгаш туктарын аскан шимделгич калбак ыяшты быжыглап кадаан. Ооң оң, солгай талаарында Белоруссияны фашинист эжелелден хоостан Совет Армияның дайынчызынч болгаш партизанынч, ажилчыларынч болгаш күш-ажылчы тараачыларынч бузулбас эвилелин быжык-биле херечилеп турар ажилчының база херээжен колхозчунуң скульптуралар таарыштыргалары бар. Мурнуу таланың дал ортузунда 1939 чылда көдээ ажил-агый хөгжүлдизинге чедипкиниң болганы дээш республиканың алганы хүндүлүг хавыя—Ленин ордени бар.

Павильонче кирер экик байлак шиметинген. Мурнуу талазында —ийн одуруг колонналар бар. Колоннаың ыңдында колонналар-биле шак ынчаалдыр шиметинген бажыкчыгаш бар. Колонналар болза, динг чекетер дизайнлары-биле, чимистер, каттар, өңүр, деп-дески оюмалдар-биле болгаш белорус национал угулзаларың чечек долгактары-биле каастатынган. Мурнуу талада чартык дээрбекти унаштыр бодунуң Ада-чуртунга, Коммунистг партия-зынга алдар тудуп, бараалгап турар белорус улусту чуруп көргүскен бижимелденчек калбак хаажылар шөйдүп чорукта. Ийн талазында көзө-нектерде—Совет Эвилелинч Маадырлары—Ада-чуртун дайынның чылдарында өлүм чок чоруктары кылган белорус улустуң ийн эресидим оолдары—уждукчу Н. Ф.

Гастелло болгаш партизан К. С. Заслонов оларның дүрүлери бар.

Белорус ССР-ниң павильонунга чүчү эккеп тургустарының дугайында павильонунч директору Г. Ф. Беляков СЭТА-ның корреспондентизинге чугаалаан.

—Павильонунч нинти өрээлин көрүп тура, көрүкчү, республиканың тургустунганынч төөгүзү-биле, ооң өөрүшкү чок эртенк үелери-биле болгаш совет эрге-чагырганың үезинде улус ажил-агыйның чектелдишкени—аар үлетпүрүн көдээ ажил-агыйның, культураның, чонун чаагай амьдыралының өзүлдэзи-биле таныхар.

Беш чыл планирарының чылдарында Белоруссияга үлетпүрүнч чаа-чаа адырлары—трактор, автомобиль, көдээ ажил-агый машина тудуунуң, станок тудуунуң болгаш өске-даа адырлары тургустунган. 1953 чылда үлетпүрүнч нинти продукциязы 1940 чыл-биле деңизерге 80 хуу өскөн. Ада-чуртун дайынның чылдарында дайынның араатаның өзү-биле үрөп кааны республиканың көдээ ажил-агыйн көстүп көрбөзүн кыска хуусааның иштинде катап тургустунган. МТС-теринч трактор паркының күчүзү дайын мурундагы 1940 чылга бодалгаар, эңир чылын 2,5 катап өскөн. Республиканың колхозтарының орулгалары ол үениң иштинде үш катап, үлетимес фонд—2 катап улгаткан. Көдээ ажил-агыйның 44 чаарткычыларыңа социалистг Күш-ажылдың Маадыры деп бедик атты тывысқан.

Белорус ССР-ниң павильону делгелениң өске павильоннары ышкаш өзүлүг университет болуп болгаш бедик дүжүттүрн чедип аларын мында делгеп бүрүзү бөдүн болгаш билдингири-биле өөредип турар. Көдээ ажил-агыйның кол-кол адырларының көргүзүлгези механизацияга хамаарышкан делгеп-биле ажиттынар. Ында механизацияның өзүлдизинч

Луховицкий районун Сталин аттыг колхозу—чуртта мурнакчы колхозтарның бирээзи. Сөөлгү дөрт чылдарда ол колхоз малга үш кажааларын, ийн силос суургаларын, куш кажаанын, картофель ажаар черин, гаражты болгаш өске-даа бүдүрүлгө оран-бажыңарын туткан.

Чурукта: Колхозтуң автогаражының чанында. Фото Д. Носовтуу СЭТА-ның прессклишези.

Чогаалчылар-биле ужуражышкын

Июль 7-де Кызылдың башкы институтунга чогаалчылар-биле ужуражышкын келгези болуп эртен. Ол келгезе хоорайның хөй-ниити организациязарының төлээлекчилери, студентлери болгаш бүдүрүлгелеринч ажилчылары олуршканнар.

Ужуражылга келгезин Совет чогаалчылар эвилелинч тыва салбырынч харысалгалыг секретары О. Саган-оол кыска сөс-биле ажиткаш, областың чогаалчыларының хураалыга москвачы чогаалчылар Алексей Кожевников, Даниил Романенко, красноярский шүлүкчү Игнат Рождественский, хакас чогаалчы Михаил Кильчичаков оларның келгенин болгаш олар-биле бо ужуражылга келгезин тургусканын дынаткан.

Дараазында чогаалчы Даниил Романенкога сөс берген. Ол бодунуң чугаазына совет литератураның кайгамчыктыг хөгжүлдизинч дугайың характерлеп чугаалаан болгаш совет чогаалчыларың моон сонгааргы сорулгаларын чугаалаан.

Ооң соонда Сталинчы шаңнаалдың лауреады чогаалчы Алексей Кожевников индир кырынга үнүп келгеш, бодунуң чогаал ажилының дугайың, ылангыя Хакассияның амьдыралын көргүзүп турар «Диринг суг» деп чогаалын канчаар бижээнин чугаалаан.

Дараазында тыва шүлүкчү Байкара Ховенмей бодунуң «Улуг час» деп шүлүгүн номчаан. Хакассияның чогаалчызы Михаил Кильчичаков «Мээң Хакассиям», «Ийн хемьер дугайында тоол», «Ак чечек» деп шүлүктерин орус болгаш хакас дылдарга номчаан.

Красноярский шүлүкчү Игнат Рождественский Саян дугайында лириктиг шүлүктерин, Тыва дугайында шүлүгүн номчаан.

Чогаалчылар-биле ужуражышкын келгези дыка солун болуп эртен. Залга динмиттиг адыш часкаашкынары удаа-дараа болуп турган. Чогаалчыларга көргүскен эң байыр дээш чогаалчы Романенко өөрүп четиргенин илереткен.

Областың А. С. Пушкин аттыг библиотезанынч эргелекчизи эш Черниговцева номчукчуларынч мурнуунда чогаалчыларга байыр чедирген

Суурнун чуртакчыларының ортузунда бижик өөредилгезин организацтаан

Эрзин районун Нарында бүдүрүлгө черинде ажилдап турар чуртакчы чоңунуң ортузунда бижик өөредилгези организацтаатынган. Ында бижик билбестеринч бөлүмүндө 9 киж, биче билерлерде 15 киж өөренип турар. Олар чеди хонук иштинде 2 катап кичээлдеп турар. Ооң башкылары болгаш өөреникчилери Совет Тываның 10 чыл оюнга чедипкиниң ужуражыр дээш чүткүлдүг өөренип турарлар.

Ындыг болза-даа районунч улус өөредилге кылдызынч талазындан ол бөлүмнеринч ажилына практиктиг дузаламчыны көргүспейн турар болгаш үжүгөлдөр, сазый, карандаштар-биле хандырбайн турар.

К. ӨЛЗЕЙ.

СОВЕТ ТУРГУЗУТ

Колхозтар тудуунуң дугайың район Советиниң сессиязынга чугаалашкан

Чоокта чаа Кызылдың район Советиниң сессиязы болуп эркен. Районда колхозтар тудуунуң чартык чылда чоруп келген түнелени сессияга чугаалашкан.

Районда колхозтар тудуу багай чоруп турарын депутаттар чидин-биле шүгүмчүлгөн. 1954 чылда районга нитизин-биле чуртталганын 140 бажыңарын тудары планда көрдүнгөн. Ооң чүгле 22 хуузу, мал кажааларының чүгле 8 хуузу тутунган.

«ТАРН 12 съездизи» колхоз (даргазы эш Черкашин) тудуг ыжын белеткээринч планын 25-де хуу күүсеткен болгаш эртен чылын чедир туттунмаан 2 бажыңын деин дооспаан. Бо чылын кандыг-база тудуг чорутуммаан.

Райкүүском, районунч көдээ болгаш колхозтар тудуунуң кылдызы колхозчуларынч сууржун чуртталгаже шилчелгезинч темпизин дүргеледиринч чугула айтырын үнеле

К. ХЕРТЕК.

Колхозка күш-ажыл организациязын шын тургузары дээш

Колхозка күш-ажылды организацтаатын экижидери, ооң бүдүрүчүлүү бедилери бүгү колхозчуларын бай-шыдалгыр амьдыралды болдуурарың чугула чүүлү болур.

Чөөн-Хемчик районун Илме көдээ Совети чоокта чаа ол айтырын бодунуң сессиязынга чугаалашкан. Колхозта күш-ажыл организациязының байдалың дугайында илеткелди Ленин аттыг колхозтуң даргазы эш Зыков кылган.

Колхозтуң баштаар чери бүгү күш-ажыл кылып шыдаар колхозчуларын колхоз бүдүрүлгезинче ам-даа бүрүн хаара тутпайн турарын көдээ Советтинч депутаттары тодаргай фактыларга илередип шүгүмчүлгөн.

Күш-ажыл кылып болур бүгү 405 колхозчуларынч иштинден чүгле 269 киж күш-хүнүнч минимумун күүседип турар, а 105 киж чартык чылдың күш-хүнүнч минимумун чедир күүсетпезин болгаш 31 колхозчулар колхоз бүдүрүлгезинге шуут киришпезин.

Колхозтуң баштаар чери кижилерин бригадаларга доктаамал ажилдаар кылдыр быжыглавайн келген. Колхозчуларын бир бригадандан өске бригадаже солуштурар чорук күш-ажылды чурумун кошкаткан болгаш бүдүрүчүлүүн чавызаткан.

Суур Совети шеф организацтаан

Бай-Тайга районун Тээли суур Советиниң даргазы эш Олгай-оолдуң организацтааны-биле Молотов аттыг колхозтуң тудуунга бир хүнүң шеф ажилы чорутунган. Шефке колдуунда бызачылар киришкен.

С. КУДЕРЕК.

тун коноплязын тарып өстүрер талазы-биле бедик көргүзүлгенин чедип алган. Республикада Белорусияның шериг округу аттыг эң эрти колхоз болза, мурнуу чүк коноплязынч, картофельдинч болгаш өске-даа көдээ ажил-агый культуураларының бедик дүжүттүрн торфтуг хөрүнүндө ажаап ап турар. Делгелерде республиканың эртем-шынчилел албан-черлери—көдээ ажил-агыйны механизастарының болгаш электрикериниң институтунуң база БССР-ниң Эртемгер академиязының болгаш суг ажил-агыйны институтунуң тулаалыг черлерин экижидеринч ажилынч калбаа-биле көргүскөн.

Мурнакчы ажил-агыйлар—Моги-лев областың Кировский районунда «Рассвет» колхозунуң, Минск областың Сулиск районунч Май 1-зи аттыг колхозунуң күш өстүрериниң «Жлобин» совхозунуң болгаш мал ажил-агыйның продуктулуун бедилер турар өскелеринч-даа көргүзүлгези павильонда көскү черин ээлеп турар. Колхозтарың ногаачылары, садчылары, эртем институттары болгаш чимистг каттарынч станциялары сөөлгү чылдарда боттарының тып үндүргени чимистг ыяштарының болгаш карт сыптарының ногааның чаа-чаа сорттарын көргүзүп турар. Ийн талазы чатылчак делгелерде Белоруссияның чимис-ногаа дуржулга станциязынч болгаш Минскиниң бустуг-чыгылашкын Комбинатының чимистерг база ногааларлыг хөрүннери чараштыр кылдынган.

Хөөлбекке балык өстүрүп турар Гродно областың Мирский районунда «Тилелге» колхозун, Белоруссияның аң совхозунуң мөңгүнелчек-кара тергин эки дилги хөштериниң болгаш дилги үнүгүрлериниң өңүгү фотго делгээшкенин улустуң оварымчазын тудуп турар.

Павильонунч көрүлдэзи болза, делгелерге немештир үндүрүп турар кыска хемчээлди кинофильм-нерин экскурсияларга көргүзүп кино-залы-биле доостур.

Школа септелгезинде ажил эки организастатынган

Бистинь областын школалары болгаш пионерлери өөредилге чылы доозулганын сонда лагерлерде даштанып, төрөөн чарынын талазы-...

Бо айтырыкны Барыш-Хемиктин ортук школанын ажилчыларынын коллектив эки билеп турар. «Септелге» деп хана солунда эш Бюроимаага бижээн болза: «Школаның септелгезин бүгү талазы-...

Бо чылын септелгенин ажилы улуг болгаш хөй яныз. Улуг класстарын чаггыс ээлгеге-биле өөренирин хандылар, 40 печаны тургузар болгаш шүктүр, 700 дөрбөлч метр шөлдү иштатуралар, 1000 дөрбөлч метр шөлдү будуур. Ол-ла ажилдарын хөй кезин кылдырган. Школаның эт-хекселдеринин септелгези доозулган, өөредилгенин көргүзүп материалдарын чурумчуткан.

Школаның дирекциясы партия болгаш хөй-ниити организацияларын үзүл-чүлүмчүлүк-биле септелгенин ажил-чорудулганын эки тургускан. Школаның ажал-агый талазы-биле директорунун ораакчызы И. В. Анкин ажилдап турар кижилерин бөлүктөрү үзүп, оларнын күш-ажалын эки организастаан. Шүктүтураларын, будурунун талазы-биле 3-4 кижилги бөлүктү тургускан, печниктерин, чакыкчыларнын бөлүктү бар, оларнын эки үлгерилг ажилын дуржулгаларын солустуруп турар. Школа тудуугуна ыяш материал-биле болгаш транспорт-биле хандырынган. Ол чорук школаның септелгези дүргөн болгаш шынарлыг чоруп турарын болдурган. Капитал септелгеге акша хөрөнгилер чөп чарыгдатынып турар.

Школаның дирекциясы ажилчыларынын ортузунга күш-ажалдын организастатып чурумун шып тургузарынче кол күчтөөнн ин салган. Эртегинин 8 шакта гана ажилдап турар кижилер хүнүч даалгазын ап турар. 6 хонукта кылган ажилдарын түңнелгенин понедельникке бүдүрүлгенин хуралына чугаалажып турар. Ол чорук ажилдын чөптөрүн шып илередиринге, ам кандыг негелделер туруп турарын билеп алырынга, ону боттандырып дээр ажилдап турар.

Бо алытырыкны Барыш-Хемиктин ортук школанын ажилчыларынын коллектив эки билеп турар. «Септелге» деп хана солунда эш Бюроимаага бижээн болза: «Школаның септелгезин бүгү талазы-биле эки шынарлыг доозар болза, өөреникчилер чыгып келгеш, кончү өөрүрлөр. Олар четирдиз деп чугаалаарлар. Ак-сеткилдиг болгаш ылангы ажилдарын кыйгырып тур мен. Мен баа хүлээлгем эки күүседип, К. Ооржак биле З. Кууларын социалисттик чарышка кыйгырдым».

А. ГРИГОРЬЕВ.

Ийн колхозтуң социалисттик чарыгы

Чоокта чаа Тожу районун ийн колхозтарының «Совет Звезда», «Май 1» мал чарык белектер тывооларынын удурткучуларынын каттышкан чөвүдөл хуралы болган.

Хуралдын киржикчилери бо чылын мал чөмөнүн ажаап алышыкчыныг ол колхозтарын белектелип анализтеп көрүшкөн, чөптөстөрүн илередип, ам сиген белектелини болгаш силос салышыкчынын темпизин дүргедиринин практиктик сорулгаларын чугаалашкан.

Ийн колхозтарын кайгызы-даа күш-ажалдын будурукчулуун бөлдөрүнүн шыгалтырган методу болуп социалисттик чарыштың бедиткен хүлээлгелерин алган. Сиген белектелип август 15-тин, силос салышыкчынын июльнун 25-тин бетинде доозарын звенолар удурткучулары хүлээнген.

Номчукчулар савы көвүдөп турар

Каа-Хем районун Сарыг-Сеп суурда эш А. Наймушнынын эреклекилени библиотека эки ажилдыг болуп турар.

Ында номчукчуларын саны чылбуру өзүп, оларнын номчулгага сонургалы улам-на улгайып келген.

Эки ажилдап турар повар

Улуг-Хем районун Калинин № 2 чыгыс чарык алынды МТС-тин 20 механизаторларыг поварлап турган. Анык повар ам колхозтун сикен кезикчилеринде база-ла поварлап эгелей берген.

Херэженнерди колхоз будурулгезинге кириштирер

Улуг-Хем районун Маленов аты күдээ ажал-агый артелинин будурулгезинде херэжен колхозчулары киржилгези багай организастатынган. Херэженнерден 30 кижил колхоз будурулгезинде шуут кириштей турар. 70 ажыг кижил күш-хүнүнүн минимумун күүсетпей келген.

Колхозтун баштаар чери херэженнерин күш-ажалга улуг ролон үнелевейн турар. Ындыг четпес бай-

Күш-культуранын маргылдааларын массалыг болдурап

Танды районун күш-культура комитеди (даргазы эш Н. Абросимов) спорт болгаш күш-культуранын ажылы кижилерин оңу көдээ колхозчу массаларын ортузунче ханыладып, оларнын иштинден шпиндектерни илередип тывар талазы-биле четпес ажилдап турар.

Областын школаларын VIII спартакиадазын тандычылар бирги чери ээлэн. Ындыг болза-даа аңаа киришкеннерин составын чүгө район төвүндө школалардан далаш-биле организастап алган.

Чүгө ол эвес, область төвүнге маргылдаа болур-ла, оң киржикчилери район төвүндө организастатынып турар. Ындыг практиккадан адырып, оң-биле кады көдээ суурларда, колхоз төлтеринде массаныг спортка болгаш күш-культурага сонургалдын бедидип, оларнын иштинден спортерээнге шпиндек кижилерин илередип тывар ужурулуг.

Улуг-Хем районун Сарыг-Сеп суурда эш А. Наймушнынын эреклекилени библиотека эки ажилдыг болуп турар.

Ында номчукчуларын саны чылбуру өзүп, оларнын номчулгага сонургалы улам-на улгайып келген.

Улуг-Хем районун Калинин № 2 чыгыс чарык алынды МТС-тин 20 механизаторларыг поварлап турган.

Анык повар ам колхозтун сикен кезикчилеринде база-ла поварлап эгелей берген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

Арагачы агентилер-төлээлер

Майның 26-да хун дүш турда, Хендерге көдээ Советтин Ак-Тал суурунга «ГАЗ-67»-де тайга-даска кылга-даа, балгаш баларга-даа тура дүшпөс, шынап-ла чик машина мунтан даргалар чеде халдып келгеш, школа директорунун бажыкчыны чыныг доктаган.

Көдээ черлерге төп черлерден чик машина келгеш, ону сонургап күүээлей алы берге, ында кижилер-биле чугаалажып, таныжып, көрөжикчээрн чагчыл болгаш чыгыла-даа маргыш чок биддингир. Чыгып келген чон машина сонгазын өттүр көөрге, кара шырайлыг, чоон болгаш чолдаксымаар будустуг, каракөк хөйлө, чүвүрлүг, кара сапаг идиктиг, куу бөртүгү, херээнде кылаанаш адын салдыстыг болгаш оң адаанда орден ленталарын анык дарга болган. Чон ону таныктык хараазы-биле дыка-ла таныжып, чугаалажыксап турган. Даргалар бажыкче кире морлай бээр аразында бир-ле кырган колхозчу тургаш:

—Кайын келген, кайда албан-дужаап күүүсөдир турар дарга ирги? деп айтырарга, Хендерге чурттуг даргадан:

—Белеткелдер министрствозунун Улуг-Хем районда төлээси, Социалистик Күш-ажалдык Маадмы Александр Карнамаевич Турген-оол деп кижил ол боор—деп харыялаан.

—База бирээни кайгызы болур ирги даргам?—деп кырган колхозчу үргүлчүлөп айтырган:

—Белеткелдер министрствозунун Улуг-Хем районда төлээ черинин Василий Семенов деп кижил ол боор—деп демги-ле дарга харыялаан.

Оон аңаа чыгып берген турган чон: «Улуг-ла даргалар келген-дир, биске лекция, беседа кылып берип, бистинь улгатыгы каттышкан колхозчулук ажал-агыйн экижидеринге дузалажып, күрүнө мурунга көдээ ажал-агыйн экижидеринь продуктуларын дужаарынч планларын күүүсөдиринге идиг берип, эки-ле үдөли будурер дээр-дир»—деп соруу кире берген чугаалажып турганнар.

Александр Карнамаевич бодунун ол черге барган кол ажилын будуреринден ангыда, колхозтун ажалыга база дузалажып деп аазыгылган-даа. Агент Василий Семенов эг, сут, саржаг, дүк дужаарынч планларын күүүсөдиринь-биле колхозчуларын бажык-балгатарын кезий маңагылаан-даа, мындыг.

Бистинь ак-сеткилдиг колхозчу чоңузу күрүнө мурунга боттарын күүлээлгелерин алдарлы-биле күүүсөдир дээрн, сактын саваларда саржаан, судун тудуп алган, шоодайларда пунктир чыктууп алган, сельпонуң магзининче жуэжуп эгелээрн.

Бир-ле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

Улуг-Хем районун Сарыг-Сеп суурда эш А. Наймушнынын эреклекилени библиотека эки ажилдыг болуп турар.

Ында номчукчуларын саны чылбуру өзүп, оларнын номчулгага сонургалы улам-на улгайып келген.

Улуг-Хем районун Калинин № 2 чыгыс чарык алынды МТС-тин 20 механизаторларыг поварлап турган.

Анык повар ам колхозтун сикен кезикчилеринде база-ла поварлап эгелей берген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

Улуг-Хем районун Калинин № 2 чыгыс чарык алынды МТС-тин 20 механизаторларыг поварлап турган.

Анык повар ам колхозтун сикен кезикчилеринде база-ла поварлап эгелей берген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

Улуг-Хем районун Калинин № 2 чыгыс чарык алынды МТС-тин 20 механизаторларыг поварлап турган.

Анык повар ам колхозтун сикен кезикчилеринде база-ла поварлап эгелей берген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

Улуг-Хем районун Калинин № 2 чыгыс чарык алынды МТС-тин 20 механизаторларыг поварлап турган.

Анык повар ам колхозтун сикен кезикчилеринде база-ла поварлап эгелей берген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

Улуг-Хем районун Калинин № 2 чыгыс чарык алынды МТС-тин 20 механизаторларыг поварлап турган.

Анык повар ам колхозтун сикен кезикчилеринде база-ла поварлап эгелей берген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

Бирле дугаарында колхозчу Тюлюш Дарыймаа күүүсөдир дээр планын дужаап күүүсөдир дээр келген.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

А. ТОРЖУ.

Чжоу Эн-лай биле Хо Ши Минниң аразына болган чугаалажышкынар дугайында дыңнадыг

ПЕКИН. Кыдат Улус Республиканык болгаш Вьетнамдык Демократтыг Республиканык аразына болган чугаалажышкынар дугайында дыңнадыгнын текстин Синьхуа агентилеи дамчыткан. 1954 чылдың июль 3-тен 5-ке чедир кыдат—вьетнам кызыгаарга Кыдат Улус Республиканык премьер Чжоу Эн-лай биле Вьетнамдык Демократтыг Республиканык президент Хо Ши Минниң аразына чугаалажышкынар болган. Премьер Чжоу Эн-лай биле президент

Хо Ши Мин Индий-Кыдатка тайбыны каттап тургузарынык айтырын Женева чөвүлел хуралында чугаалажышкынар болгаш ол айтырыг-биле холбашкан өске-даа айтырыгларын дугайында бодал-оналарны калбаа-биле солушканнар. Чугаалажышкынар Вьетнамдык Демократтыг Республиканык КУР-да элчини Хоанг Ван Хоан болгаш Женева чөвүлел хуралында КУР-нун төлөөлерини чөвүлечизи Ияо Гуань-хуа олурушканнар. (СЭТА).

Чуртта политиктиг байдалдык эң чидилгенни херечилеп турар болушуннар япон парламенти болуп турар. Иосиданың чазаның реаксылыг политиказына чоңуң ортузунда хөөн чокталышкынын өзүп турарына албадаттырган чазак-биле таарышпай турар партиялар милитаристиг болгаш фашистиг хоойлу төлөөлелдеринге удур демисежип турар. Чоокта чаа парламентиң сессиязына бодунуң хоойлу төлөөлелдерин бадыладып алырын идгээш, япон чазак сессияны ажылын уздырын оралдашкан. Чазак-биле таарышпай турар партияларын депутаттары чазактың ол овузунуң чоруун бодурбазын шитпирлээн. Олар кудукку палатаның даргазы Цуциминин сессияны уздыр дугайында чарлалыга шактыктаар дээш, кирер эжиңтерге болгаш дарганың олурар столун долгандыр мөөңежи бергенер. Парламентке 200 саныг полицейжилерни келдирткен. Депутаттар биле полицейжилерниң сегиржип алышкынын түңелде 54 кижи балыгыгараннар.

Чурукта: япон парламенти сегиржип алышкынын үези.

Франциянык национал хуралында

ПАРИЖ. Франс Пресс агентилеиниң дыңнадып турарын ёзугаар алырга, депутат социалист Макс Лежениа Национал хуралдык Национал камгала комиссиянык даргазына сонгаан. Комиссиянык кижигуну коммунистер Лежен дээш бадылавышаан, олар боттарынык

«европанык камгала нитилежилгезин» тургузарынык болгаш Индий-Кыдатка доктаамал шериглерин чорударынык удурланыкчызына берип турары ол деп медеглээннер.

(СЭТА).

Национал хуралга Мендес-Франстың чугаазы

ПАРИЖ. Национал хуралдык июль 7-деги хүндүсү хуралына француз чазактың баштыгы Мендес-Франс чүве чугаалаан. Индий-Кыдатка дайын талазы-биле оң чазазан чорудуп турар хемчеглериниң дугайы ол чугаалаан. Мендес-Франс хамыктык мурунда Индий-Кыдатка дайын чорудулгаларын соксадырынык дугайында чугаалажышкынар чорудары-биле ам бодунуң Женеваже чоруур деп турарын дугайын дыңнаткан. Ол чугаалажышкынарнык чедишкениг доостурунга идегелин Мендес-Франс илереткен. Оң чугаалааны: «чугаалажышкынарнык чагаай доостурунга идегеп болурунун четчир барымаалары бисте бар дээрзин мурунда-ла чугаалаан болгай мен. Бөгүн мэн бодалым ындыг». Мендес-Франс ол хирезинде «идегил биле бүзүрелдин аразында ажып эртери эргежок чугула хемчээл турар» болгаш чазак болза, «кандыгда таварылгаларда удурланыштыр туруп шыдаар болур төлөөде, бүгүле чүдүлдерин баш бурунгаар көөр» ужураг деп медеглээн. Оң-биле кады Мендес-Франс бир эвес июль 20-ге чедир дайын чорудулгаларын соксадыр дугайында дугуржулга чедип алдынас болза,

(СЭТА).

Мендес-Франстың Вашингтонче баар деп турарынык дугайында

НЬЮ-ЙОРК. «Нью-Йорк Таймс» солунун Женевада корреспондентини Каллендериниң дыңнатканын ёзугаар алырга, Франциянык премьер-министри Мендес-Франс АКШ-тын

президентини Эйзенхауэр-биле Вашингтонга ужуражыр деп чалалганы хүлээп алган.

(СЭТА).

Иран нефтиге хамаарыштыр даштыкы монополияларнык планы

ТЕГЕРАН. Ираннык нефть бөдүрүлгелерин эргелээр болгаш ажыл-ла кирер дээш «үшкү нитилел» дээрзи тургузарынык планнарынык дугайында чүүлдү «Олиде иран» журнал бижээн. «үшкү нитилелди» тургузары нефть үлөттүрүн национализаастаар дугайында хоойлуга удурлашышкык, чүге дээрге, ол нитилелде акцияларнык болгаш эргелде олуттарыны хөй кезин консорциумунуң (дугуржулганың) киржилеринге—компанияларга хамааржып турар деп ол журнал бижээн. Келир үениң ол нитилелдинде техниктиг директор, нефть болбаазырады завод директору, нефть скважиналарынык начальниктери черегин бүгү-ле чугула албан дужаалдарын—ол компаниялар база-ла боттарына артырып ап турар.

Хаанарынык бодап алганы кончут овузунуң чүвези-дир». Бир эвес «үшкү нитилел» Голландияга дадылаттырар болза, «иран чазак» айтыганын нитилелди контролдоо ажал-чорудулганың эргезин ышкынар апарын ол журнал бижээн. Бир эвес Иран-биле ол келер үдеги нитилелдин аразына чөвүлдээр тытпы келер болза, ол чөвүлдээрини нитилелди дадылаан чуртун суд органны шитпирлээр, бир тээ консорциумун киржилчилери компанияларнык бирээзи Голландияны болганда голланд суд бодунуң шитпирин кымга ажыктыг кылдыр үндүрери билдигир.

Журналдык түңей бижип турары болза: бир эвес «үшкү нитилелди» тургузарынык болгаш ону Голландияга дадылаарынык дугайында консорциумунуң чаа саналдары хүлээп алдына бээр болза, нитилел «мурундагы англи-иран нефть компаниязыны туружун элээр апар».

(СЭТА).

Франциянык социалистиг партиязынык съездизи

ПАРИЖ. «Европанык камгала нитилежилгезин» тургузарын Франциянык социалистиг партиязынык 46-гы съездизи чүүлдүг деп көргени мурунда-ла дыңнаткан болгай. Съездиниң чүүлдүг деп көргени өске резолюцияларда бүгү чөвүлдээриниң тайбың шитпирлээрин, ылангыя Индий-Кыдатка дайын чорудулгаларын эң дүрген соксадырын көрүп, чугаалап турар. Оон ылай съездиниң киржилчилери Туниске болгаш Мароккога «длин реформаларын», чөөн болгаш барын чүктерниң аразына культурулуг болгаш экономика солчушуну калбартырын, тай-

бың кожа-хелбээ турар чорукту хандыр сорулга-биле чугаалажышкынарны чорударын, Кыдат Улус Республиканы хүлээп көөрүн иезин болгаш Муруну-Чөөн Азияга шериг эвилелин тургузарынык талазы-биле Каттышкан Штаттарнык белеткеп турар төлөөлелдеринге удурланган. Ол шитпирлер болза, улустар аразынык дүшкүрүлүг чоруктарын кошкадырынык оруктарын тывар дугайында француз хөй-нитинин, ылангыя анаа социалисттерниң күштелип турар негелделериниң илерээшкени болур.

(СЭТА).

Гватемалада болушкуннар

НЬЮ-ЙОРК. Ассошиэтед Пресс агентилеиниң корреспондентиниң медеглэп турарын ёзугаар алырга, Гватемалада шериг баштыгынык төлөөлелдериниң медеглэени болза, күш-ажыл партиязына хамааржып турар 2 муң ажыг чигинчик кижилерин туруп хуртадан болгаш карабажынаан база «коммунистерни» аннары үргүлчүлөп турар. Бүгү карабажынар шыгырт долган, туруп хуртадыгараннар сатар чаа черлерин белеткеп турар.

Шериг баштыгынык төлөөлелдериниң америк корреспондентинге медеглэни болза, бүгү американың 10 конференциязына хүлээп алган «антикоммунист» резолюцияны шериг баштыгыны чүүлдүг деп көөр болгаш барын куруселерниң чорудуп турары политика деткиткенге турар.

(СЭТА).

АКШ Иранга реактивтиг самолёттарны берип турар

ТЕГЕРАН. АКШ-тын ужар-чүл министрствозунуң төлөөлелчизи Томсон Иранга чогуур «шичилелди» чоруктаныны соода АКШ иран армиянык эргезинге реактивтиг самолёттарны бээринге чөпшээрешкен деп «Парчеме Хаваре мияне» солун бижээн.

Ынчалза-даа реактивтиг самолёттарны алырыны мурунда реактивтиг самолёттарны башкарып шыдаар четчир саныг ужудукчуларын өөрдери база ол хевирин самолёттары-

нык ужуп үеринге болгаш хонарына таарышкан элээн каш аэродромнары тудары эргежок чугула деп ук солун бижээн.

«Чуртун яныз-бүрү черлеринге элээн каш аэродромнар тударына акша-хөргөңгилер хандыртыган. Бөдүк иран ужудукчуларын ужудушкун херзеге өөрдир төлөөде, оларны Барын Германияга, Турцияга, Америкаже чоруткан» деп ол солун оон ылай айтып турар.

(СЭТА).

Муруну-Чөөн Азияга шериг блогун тургузарынык белеткели

ЛОНДОН. Рейтер агентилеиниң сингапур корреспондентиниң дыңнатканын ёзугаар алырга, Англиянык, АКШ-тын, Франциянык болгаш Австралиянык чепсектиг күштериниң штабтар офицерлериниң чөвүлел хуралы июль 6-да Сингапур хоо-

райда ажыттыган. Дыңнадыгдан алгаш көөрге, ол чөвүлел хуралды Муруну-Чөөн Азияга шериг блогун тургузарын белеткеп сорулга-биле чымдырган.

(СЭТА).

Харымсалгалы редакторунуң ораакчызы М. Н. ЛЮНДУП.

ССРЭ-ниң улус ажил-агыын каттап тургузарынык болгаш хөгжүдериниң үшкү күрүне чээшкени Ойнаашкынарнык 1954 чылдын июнь 20-де Чебоксары хоорайга болган 12-ги тиражтын НУУРТТЭЭР ТАБЛИЦАЗЫ

Чээшкенин бүгү разрядтарында серияларнык болгаш облигацияларнык моон адаанда дугарларына ойнаашкынар таварышкан:

Сериялар №№	Облигациялар №№	Облигациялар №№	Сериялар №№	Облигациялар №№	Облигациялар №№	Сериялар №№	Облигациялар №№	Облигациялар №№	Сериялар №№	Облигациялар №№	Облигациялар №№
040157	15*	5,000	045108	43*	1,000	049819	50*	1,000	055187	1—50	200
040289	1—50	200	045309	41*	1,000	049865	45*	1,000	055260	45*	1,000
040355	41*	1,000	045466	38*	1,000	050075	40*	1,000	055373	08*	1,000
040552	1—50	200	045473	1—50	500	050078	1—50	200	055424	20*	1,000
040792	04*	1,000	045510	27*	1,000	050154	13*	5,000	055509	1—50	200
040834	10*	50,000	045543	12*	1,000	050163	42*	1,000	055607	19*	1,000
041511	19*	1,000	045624	1—50	200	050200	33*	1,000	055647	08*	1,000
041513	47*	1,000	045780	38*	1,500	050225	36*	1,000	055804	21*	25,000
041540	14*	1,000	045790	1—50	500	050234	14*	1,000	055890	42*	1,000
041542	33*	1,000	046031	1—50	200	050252	18*	1,000	055987	48*	1,000
041710	47*	1,000	046085	13*	5,000	050353	11*	1,000	055985	30*	1,000
041985	41*	1,000	046352	45*	1,000	050516	1—50	500	055996	31*	1,000
042024	1—50	500	046465	06*	1,000	050718	11*	1,000	056028	43*	5,000
042052	33*	1,000	046478	1—50	200	050859	18*	10,000	056039	14*	1,000
042344	43*	1,000	046509	26*	1,000	050964	1—50	200	056177	1—50	200
042391	18*	10,000	046640	1—50	500	051156	47*	1,000	056283	33*	5,000
042436	1—50	500	046767	50*	10,000	051261	17*	1,000	056382	1—50	200
042907	1—50	200	046956	1—50	500	051609	07*	1,000	056941	33*	1,000
042967	49*	1,000	047200	50*	1,000	051666	09*	1,000	057097	04*	1,000
042984	43*	1,000	047395	1—50	200	051678	1—50	200	057511	25*	5,000
043054	09*	1,000	047464	07*	1,000	051731	31*	1,000	057575	1—50	200
043083	22*	10,000	047621	1—50	500	051793	23*	1,000	057593	06*	1,000
043164	1—50	200	047745	20*	1,000	051836	1—50	200	057595	40*	1,000
043244	1—50	500	047847	46*	1,000	052319	1—50	200	057604	01*	1,000
043403	1—50	500	047948	47*	1,000	052454	45*	1,000	057621	19*	1,000
043606	44*	1,000	048012	42*	1,000	052608	29*	1,000	057745	06*	1,000
043650	24*	1,000	048211	08*	1,000	052694	20*	1,000	057905	26—50	200
043656	1—50	200	048256	1—50	500	052877	43*	1,000	058205	1—50	500
043671	41*	1,000	048432	03*	5,000	052921	38*	1,000	058273	1—50	200
043766	21*	1,000	048470	1—50	500	053127	01*	5,000	058405	19*	1,000
043905	1—50	500	048512	44*	1,000	053303	08*	1,000	058446	11*	1,000
044095	1—50	200	048563	1—50	200	053442	47*	1,000	058545	1—50	200
044162	1—50	200	048801	47*	1,000	053621	12*	1,000	058844	1—50	500
044186	1—50	200	048839	20*	1,000	053670	1—50	200	058867	04*	1,000
044202	1—50	500	048890	1—50	500	053812	18*	5,000	058942	34*	1,000
044271	43*	1,000	048922	1—50	500	054014	1—50	200	059034	47*	1,000
044314	14*	1,000	048975	09*	1,000	054030	38*	1,000	059142	08*	1,000
044396	1—50	500	048981	34*	1,000	054305	23*	10,000	059279	1—50	200
044481	15*	1,000	049121	35*	1,000	054355	12*	1,000	059372	1—50	200
044669	04*	1,000	049621	34*	1,000	054558	24*	1,000	059384	40*	1,000
044717	08*	25,000	049642	17*	5,000	054989	22*	1,000	059559	12*	1,000
045021	18*	1,000	049735	1—50	500	055091	45*	1,000	059603	10*	1,000

*) Бо серияларнык моон агы 49 облигациялары бүрүүнге 200 рубль таварышкан.

(СЭТА).

Чугаалажышкынарнык оруу

Делиге болгаш Рангунга Чжоу Эн-лайн чугаалажышкынарнык дугайында Нерунун чугаазы

ДЕЛИ. Делиниң радиозунуң дамчытканы болза: Штаттарда индий национал конгрестиг салбырларынык даргаларына чоруткан чагаазына Неру Делиге болгаш Рангунга КУР-нун Курунениң административтиг чөвүлелдиң премьери болгаш Даштыкы херектер министри Чжоу Эн-лайн чугаалажышкынарнык соода чарлалыгын дыңнадылар Индиянык улустарынык тура соорун илеретип турар болгаш индий даштыкы политиканык дүрүм ёзугаар түңелде болур деп айтып турар.

Делегей арназына бодунуң туржунуң ээлеп алыр арганы Азияга берип турар шагдан бээр болуп турар чүүлдөр ында илеретинген. Ол дыңнадыларын чугулазы чүдөл дээрге, даштыкы чаржалажышкы чокка, даштыкы идеологиянык де-

гээшкени чокка бүгү чурттарнык тайбың кожа-хелбээ догуннаашкыныга күзел-чүтүлдүң оларда кылдынганы болур. Нерунун айтыканы болза: Индия коммунистиг идеологияны, а ол ышкы хөй-хөй америк идеяларын хүлээвейи турар-даа болза, бодунуң тускайлаң чоруун ышкымай, бүгү чурттар-биле найралдыг харылзааны деткирин, оларнык-биле кады ажылдажырын күзел турар. Неруну-биле алырга, бир эес тайбыңче тайбың арга-методтар-биле күзел-чүтүк илеретип болза, чүгү ол таварылгада, тайбың хандыртыган туруп болур. Тайбың айтырыгларын шитпирлеп тургаш дайының аргаларын ажыглаары чүвениң учур-чумунга удурланышкы болур.

Делегей арназына бодунуң туржунуң ээлеп алыр арганы Азияга берип турар шагдан бээр болуп турар чүүлдөр ында илеретинген. Ол дыңнадыларын чугулазы чүдөл дээрге, даштыкы чаржалажышкы чокка, даштыкы идеологиянык де-

(СЭТА).

Чжоу Эн-лайн Пекинде эеп чеде бергени

ПЕКИН. Индияга болгаш Бирмага чораанык соода июль 6-да Пекияге КУР-нун курунениң административтиг чөвүлелдиң премьери

болгаш даштыкы херектер министри Чжоу Эн-лай чедип келген.

(СЭТА).

Вьетнамда ийи командьалдарнык төлөөлелчилериниң чугаалажышкынар

ШАНХАЙ. Вьетнамда ийи командьалдарнык төлөөлелчилериниң шериг чөвүлел хуралынык бирги хуралынык кады үндүргөн дыңнадынык өзүп Вьетнамдык информация агентилеиниң дыңнаткан. Дыңнадыда чугаалап турары болза, «бирги хурал таарымчалыг байдалга эртен. Ийи төлөөлелерин баштыгына боттарынык эге сестеринге ийи улустарнык тайбыңче чүтүлдүң дугайы медеглээннер болгаш ийи тала шериг чөвүлел хуралы чедишкениг болуун дээш чоокку хүнериниң дургузунда бүгү күженишкени салыр ужураг деп айтыканынар.

Вьетнамдык телеграф агентилеиниң ол ышкы дамчыдып турары болза, ийи төлөөлелерин чөвүлел хуралынык сорулгалары дараазында дугуржулгаларга келген: шериг чөвүлел хуралынык киржилчилери Женева чөвүлел хуралында чугаалажыш